

## **Tájékoztató a települési önkormányzatok által 2020. évben beszedett gépjárműadó könyvelésével kapcsolatos szabályainak változásáról (2)**

A Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 2020. június 18-tól hatályos 37. § (1) bekezdés a) pontja szerint a gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzatot az általa 2020. évben beszedett gépjárműadó nem illeti meg. (A gépjárműadóhoz kapcsolódó bírságból, pótlékból és végrehajtási költségből származó bevétel 100%-a változatlanul a települési önkormányzat költségvetését illeti meg.)

Az új szabályozás alapján a települési önkormányzat által 2020. január 1-jétől beszedett gépjárműadó teljes összege a központi költségvetést illeti meg. 2020. évben beszedett gépjárműadónak kell tekinteni a közhiteles adónyilvántartásban ekként nyilvántartott, véglegessé vált adó megállapításról rendelkező hatósági határozaton alapuló 2020. év során bármely módon (pl. önkéntes jogkövetés, végrehajtás, részletfizetés, stb.) befolyt összeget, amely az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény rendelkezései alapján nem minősül téves adószámlára fizetett adónak vagy téves befizetésnek. Ilyen lehet valamennyi, az önkormányzat gépjárműadó fizetési számláján 2020. év során jóváírt befizetés összege, függetlenül attól, hogy azt az adómegállapítási és adóvégrehajtási jog elévülési idején belül (a továbbiakban együtt: elévülési idő) mely időszak adókötelezettségének teljesítésére fizették azt be. Például elévülési időn belül korábbi évre vagy évekre megállapított adókötelezettség késedelmes vagy végrehajtási eljárás során 2020. évben történő rendezése vagy a korábbi években az adóalany részére engedélyezett fizetési halasztás vagy részletfizetés alapján 2020. évben befolyt gépjárműadó összege is 2020. évben beszedett adónak minősül.

Az a 2019. év decemberében befolyt gépjárműadó, melynek 40-60 %-ra történő megosztása, így a 40 % költségvetési bevételként történő elszámolása, valamint annak a Magyar Allamkincstár (a továbbiakban: Kincstár) számlájára 2020. év január hónapban történt (a pénzügyi teljesítés tehát 2020. évet megelőző volt), azon összeg nem minősül 2020. évben beszedett gépjárműadónak, függetlenül attól, hogy a központi költségvetést megillető 60 %-os rész mikor került a Kincstár részére átutalásra.

A korábbi évben/években túlfizetésekből (nyitó túlfizetések) 2020. évben pénzforgalom nélkül gépjárműadóra elszámolt összegek – mivel az átvezetés, vagyis a gépjárműadó beszedési számlán történő jóváírás 2020. évben történik – 2020. évben beszedett gépjárműadónak minősülnek.

A 2020. évben a gépjárműadó számlára történő befizetésekből keletkező túlfizetések esetében szintén 2020. évben beszedett gépjárműadóról beszélhetünk, hiszen a befizetés, amiből maga a túlfizetés keletkezett, tárgyevi.

A fentiek kapcsán általános érvénnyel rögzíthető, hogy a befizetések megítélése szempontjából (2020. évben vagy korábban beszedett összegnek minősül-e) az a döntő szempont, hogy az önkormányzat gépjárműadó fizetési számláján – akár önkéntes teljesítés, akár átvezetés, akár végrehajtás alapján – mikor kerül jóváírásra a kérdéses adóösszeg. A Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény 38. § (1) bekezdés a) pontja alapján ugyanis a 2019. évben beszedett adó 40 %-a változatlanul a helyi önkormányzatot illeti meg, ezért amennyiben a gépjárműadó beszedésére 2019. december 31-

éig sor került, akkor attól függetlenül annak 40 %-a a helyi önkormányzat bevétele – ennek megfelelően a könyveiben is a korábbi gyakorlatnak megfelelően szükséges azt szerepeltetni. Ezzel szemben a 2019. évben (vagy azt megelőzően, de még elévülési időn belül) előírt, de 2020. évben befizetett/behajtott (befolyt) gépjárműadó a központi költségvetést illeti meg, 100%-ban.

Annak eldöntésében tehát, hogy 2020. évben vagy korábban beszedett összegnek minősül-e a gépjárműadó, nem az előírás dátuma, nem is az adófizetéssel érintett időszak, hanem kizárólag a beszedés dátuma (éve) a mérvadó.

A beszedett gépjárműadó bevételek központi költségvetés javára történő befizetését az általános szabályok szerint, azaz az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 145. § (8) bekezdésében foglaltak alapján havonta, a – beszedéssel érintett – tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig kell a Kincstár által megjelölt fizetési számlára átutalni.

2020. II. negyedévtől kezdődően a megállapított és beszedett gépjárműadó bevételeket, valamint a központi költségvetésbe továbbutalt kiadásokat is a 3673. Más szervezetet megillető bevételek elszámolása könyvviteli számlával szemben szükséges elszámolni az államháztartásban felmerülő egyes gyakoribb gazdasági események kötelező elszámolási módjáról szóló 38/2013. (IX. 19.) NGM rendelet (a továbbiakban: NGM rendelet) 1. melléklet, XI. Közhatalmi bevételekkel kapcsolatos elszámolások fejezet, C) A beszedő szervezetet nem megillető közhatalmi bevételek elszámolása címben foglaltak szerint. A 2020. I. negyedévében beszedett gépjárműadóból a *B354. Gépjárműadók* rovaton kimutatott tételeket – az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) 54/A. § (1) bekezdésének megfelelően – át kell vezetni pénzforgalom nélküli elszámolással az Áhsz. 48. § (10) bekezdés c) pontja szerinti kötelezettség jellegű sajátos elszámolások közé (3673. Más szervezetet megillető bevételek elszámolása könyvviteli számlára). A helyesbítés számviteli elszámolást az NGM rendelet 1. melléklet, XI. Közhatalmi bevételekkel kapcsolatos elszámolások fejezet, A) A beszedő szervezetet megillető közhatalmi bevételek elszámolása cím 1-4. pontjában leírt tételek ellentétjével kell elvégezni, azzal a különbséggel, hogy a 4. pontban a 33. Forintszámlák és devizaszámlák könyvviteli számla helyett a 3673. Más szervezetet megillető bevételek elszámolása könyvviteli számlát kell alkalmazni. (Az előbbi helyesbítés a települési önkormányzatoknál az I-III. havi költségvetési jelentés adatszolgáltatások tekintetében nem keletkeztet újbóli beadási kötelezettséget.)

A forintban nyilvántartásba vett kötelezettség jellegű sajátos elszámolások esetében értékvesztés elszámolása nem lehetséges.

Amennyiben 2020. évben a 3673. Más szervezetet megillető bevételek elszámolása könyvviteli számlán tévesen szerepel a 2019. december hóban jóváírt gépjárműadó települési önkormányzatot megillető összege, úgy abban az esetben az Áhsz. 54/B. § (1) bekezdése szerint szükséges eljárni. Ennek értelmében a feltárt hibát a feltárás időszakának könyvelése keretében kell a hibát okozó tétel az Áhsz.-nek megfelelő könyvelésével javítani, tehát költségvetési bevételként ki kell mutatni a 2019. évben jóváírt, de tévesen bevételként el nem számolt gépjárműadó 40%-át. A feltárt hiba miatt az előző időszakok éves költségvetési beszámolója nem javítható és nem küldhető meg újra a Kincstárnak.

A Kvtv.-vel összefüggésben a települési önkormányzat könyveiben a települési önkormányzatot nem megillető gépjárműadóval kapcsolatos gazdasági események

nyilvántartása – hasonlóan a korábbi 60%-os arányú részhez – csak a részletező analitika szintjén és a 0-s számlaosztályon belül, a 03. Függő és biztos (jövőbeni) követelések között történhet, így a 2020. évben keletkező hátralék (követelés) és a túlfizetés összegének nyilvántartása is. Ezzel kapcsolatosan az önkormányzat szabályzatait is át kell tekinteni és azok módosítására a szükséges lépéseket javasoljuk megtenni. A mérleget érintő, a nyilvántartásban bekövetkező változásokat már 2020. január 1-jétől e megváltozott szabályoknak megfelelően alkalmazni szükséges. Hangsúlyozzuk, hogy az önkormányzatok nyilvántartásaiból a gépjárműadóval kapcsolatos követelések állományának kivezetésének számviteli bizonylata a követelések átadás-átvételi jegyzőkönyv, azaz az önkormányzatnál a követelések kivezetésének időpontja meg kell, hogy egyezzen a Kincstárnál történő nyilvántartásba vétel időpontjával.

A belföldi gépjárművek után beszedett adónak a települési önkormányzat által a központi költségvetés részére történő befizetésének ellenőrzését az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 83/A. § (1) bekezdése a Kincstár hatáskörébe utalta.

A kincstári ellenőrzés részletszabályait az Ávr. 144/A. §-a határozza meg, melynek rendelkezései alapján a központi költségvetést havonta megillető gépjárműadó összege befizetésének ellenőrzése céljából a települési önkormányzat az önkormányzati adóhatóság által a tárgyévben beszedett gépjárműadó összegének adatait, illetve a gépjárműadó fizetési számláról a települési önkormányzat által végrehajtott utalások adatait – az adónyilvántartó rendszerből kinyert adatokkal, havi kimutatással – a tárgyévet követő hónap 20. napjáig továbbítja az Igazgatóságnak. Mindezt oly módon, hogy az adatszolgáltatás hitelesített példányát és a gépjárműadó befizetésére szolgáló gépjárműadó fizetési számláról a terhelési összegeket, továbbá azok záró egyenlegét tartalmazó számlakivonatokat hitelesített másolatait legkésőbb a tárgyévet követő hónap 21. napjáig elektronikus úton megküldi az Igazgatóságnak. Az Igazgatóság a rendelkezésre álló adatok alapján ezen adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését követő hatvan napon belül ellenőrzi, hogy az önkormányzati adóhatóság adatszolgáltatási kötelezettségét és a gépjárműadó központi költségvetés részére való befizetését megfelelően teljesítette-e.

Amennyiben az Igazgatóság az ellenőrzés során a települési önkormányzat javára ezer forintot meghaladó összegben eltérést állapít meg, úgy határozat hozatala nélkül értesíti az önkormányzati adóhatóságot az eltérésről. Az eltérést a települési önkormányzat a központi költségvetést megillető gépjárműadó-bevétel utalásai során levonással érvényesíti, tehát a havonta, a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig a Kincstár által megjelölt fizetési számlára történő megfizetést a visszatérítésekkel csökkentve utalja el.

Az Ávr. idézett rendelkezéseit együttesen értelmezve megállapítható tehát, hogy az Ávr. kizárólag a Kincstár számára, az éves ellenőrzés keretében biztosít lehetőséget az önkormányzati többletbefizetés hiteles megállapítására (hivatalbóli eljárás keretén belül). Erre tekintettel a hivatkozott szabályozás visszatérítésre irányuló kérelem előterjesztését nem teszi lehetővé. A fentiek alapján tehát az önkormányzatoknak – megengedő jogszabályi rendelkezés hiányában – jelenleg nem áll módjukban a „túlfizetésnek megfelelő összeget” visszaigényelni a központi költségvetés részére átutalt gépjárműadó összegéből.

A 2020. évben a központi költségvetés javára – az adózók részére történő visszatérítése miatt – többletbefizetésből származó túlfizetést a 2021. évi kincstári ellenőrzés fogja megállapítani, a 2021. január 20-áig szolgáltatott adatok alapján. A megállapított eltérést a települési önkormányzat a következő havi utalásból levonással érvényesítheti.

Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy az adózót ne illetté meg a fennálló, gépjárműadó érintő túlfizetés feletti rendelkezés joga az adózási szabályok szerint. Az adózó túlfizetés kiutalására vagy átvezetésére irányuló kérelmét az önkormányzati adóhatóság a gépjárműadó fizetési számlán lévő fedezet összegéből kell, hogy teljesítse.